

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/214698,1-marca-upamietnilismy-Zolnierzy-Niezlomnych.html>
26.02.2026, 20:17

1 marca upamiętniliśmy Żołnierzy Niezłomnych

W Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Wyklętych Instytut Pamięci Narodowej oddaje cześć żołnierzom powojennej konspiracji. W Warszawie bohaterów walki o niepodległość Polski upamiętniliśmy w dawnym Areszcie Śledczym przy ul. Rakowieckiej oraz na powązkowskiej „Łączce”.

01.03.2025

[Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych Podziemie niepodległościowe Podziemie niepodległościowe \(Żołnierze Wyklęci\)](#)

1 marca 1951 roku w więzieniu na warszawskim Mokotowie, po pokazowym procesie, zostali rozstrzelani przywódcy IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” – prezes WiN ppłk Łukasz Ciepliński („Pług”, „Ludwik”) i jego najbliżsi współpracownicy: Adam Lazarowicz, Mieczysław Kawalec, Józef Rzepka, Franciszek Błazej, Józef Batory i Karol Chmiel. Ich ciała komuniści zakopali w nieznanym miejscu.

W rocznicę zamordowania przez komunistów Żołnierzy Niezłomnych 1 marca 2025 roku, o godz. 10.00 na terenie dawnego więzienia, obecnie Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, rozpoczęły się uroczystości upamiętniające bohaterów powojennego podziemia antykomunistycznego, w których wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i organizacji kombatanckich oraz rodziny Żołnierzy Niezłomnych. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował zastępca prezesa dr hab. Karol Polejowski, obecny był także Jan Józef Kasprzyk, doradca prezesa IPN.

Podczas przemówienia dr hab. Karol Polejowski podkreślił:

- To niezłomne wojsko zasługuje na to, aby czcić i honorować tych żołnierzy i oficerów, bo wykazali się najwyższą z możliwych szlachetności: złożyli swoje życie na ołtarzu Ojczyzny.

Naszym obowiązkiem jest pamiętać, naszym obowiązkiem jest poszukiwać, odnajdywać, identyfikować i oddawać szczątki tych naszych bohaterów rodzinom. Naszym obowiązkiem jest sprawić żołnierzom i oficerom Wojska Polskiego, jakimi byli Żołnierze Niezłomni, wojсковy pogrzeb ze wszystkimi honorami. W Instytucie Pamięci Narodowej czynimy to od lat. Jesteśmy ważnym elementem państwa polskiego od 25 lat. I naszą misję będziemy dalej kontynuować. Nie spoczniemy, dopóki nie odnajdziemy wszystkich tych, których pogrzebano, skazując na zapomnienie

- zaznaczył zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

Adrianna Garnik, dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, przypominając postać płk. Łukasza Cieplińskiego, podkreśliła, że jesteśmy zobowiązani do zachowania spuścizny Żołnierzy Niezłomnych i rozwijania ojczyzny w myśl ich słów: Kochaj Polskę, co szlachetne i wielkie przyjmuj, co płytkie i nikczemne – odrzucaj.

Podczas uroczystości Dariusz Dudek, doradca Prezydenta RP, odczytał list od Andrzeja Dudy.

- W głębokim przekonaniu, że obowiązkiem władz Rzeczypospolitej jest dbać o pamięć i cześć tych wyjątkowych bohaterów naszej wolności, od 10 lat osobiście angażuję się w służące temu działania. Jako Prezydent RP z dumą reprezentuję

nasze państwo i współobywateli podczas apeli pamięci, nabożeństw, uroczystości i innych wydarzeń poświęconych Żołnierzom Wyklętym, a nad licznymi upamiętniającymi ich inicjatywami obejmuje patronat. Dzięki ogromnej, trudnej do przecenienia pracy zespołu profesora Krzysztofa Szwagrzyka mam okazję ze wzruszeniem gościć rodziny tych bojowników powstania antykomunistycznego, których doczesne szczątki badacze odnaleźli, co potwierdzają noty identyfikacyjne wręczane bliskim.

- napisał Prezydent RP.

- Pamięć o nich wzywa nas, obywateli wolnej Polski, byśmy z równą determinacją bronili suwerenności i bezpieczeństwa naszego kraju, prawdy o historii ojczyzny oraz uniwersalnych wartości. To one bowiem czynią z nas wspólnotę narodową, w której łączą się dawne, obecne i przyszłe pokolenia rodaków - miłujących Rzeczpospolitą, świadomie jej służących i aktywnie troszczących się o dobro wspólne. Wierzę, że my, współcześni, i nasi następcy dochowamy wierności temu przesłaniu, a tradycja i etos Wyklętych towarzyszyć będą naszemu narodowi w dalszej drodze przez dzieje

- podkreślił Andrzej Duda.

Po oficjalnych wystąpieniach modlitwę za pomordowanych zmówił ks. Tomasz Trzaska, kapelan Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. Następnie odczytano Apel Pamięci i złożono kwiaty pod Ścianą Śmierci, gdzie rozstrzeliwani byli żołnierze podziemia niepodległościowego.

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierz Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

W południe uroczystości w hołdzie Żołnierzom Wyklętym odbyły się na Cmentarzu Wojskowym na

Powązkach w Warszawie – w kwaterze Ł. (tzw. Łączka), miejscu, w którym potajemnie ukrywano ciała żołnierzy pomordowanych w więzieniu mokotowskim w latach 1948–1956. W obchodach wziął udział Prezydent RP Andrzej Duda.

Obecni byli m.in. wicemarszałek Sejmu Krzysztof Bosak, Małgorzata Gosiewska, posłanka do Parlamentu Europejskiego, prezes Fundacji „Łączka” Tadeusz Płużański (organizator obchodów przy współudziale IPN), organizacje społeczne i bliscy Żołnierzy Niezłomnych. Instytut Pamięci Narodowej reprezentowali prezes dr Karol Nawrocki, jego zastępca dr hab. Krzysztof Szwagrzyk oraz doradca prezesa Jan Józef Kasprzyk.

- To tu zakopywano, a nie grzebano bohaterów, którzy walczyli o wolną, suwerenną i niepodległą Polskę. Prawdziwą Polskę swoich i naszych marzeń. Polskę, która nie będzie zależna, której władza nie będzie narzucana z zewnątrz. Polskę prawdziwie wolną, dumną. Jedną okupację pokonali, tę hitlerowską, niemiecką, ale po niej przyszła bardziej podstępna, sprytniejsza, bo nie tylko zajęła Polskę wbrew woli narodu, ale w dodatku zostawiła zdrazieckie władze Sowieto-Polaków, a tak naprawdę zdrajców ojczyzny, którzy byli gotowi obcemu państwu wbrew woli narodu. Kilkadziesiąt tysięcy ludzi zostało pomordowanych przez komunistów w tamtym okresie. Szczątki ich od wielu lat spoczywały w bezimiennych dołach

- przypomniał Prezydent RP podczas uroczystości.

Jak dodał, przez lata niszczo pamięć o Niezłomnych, chciano wymazać ich z ludzkiej świadomości. – Ale pamięć o nich przetrwała – zaznaczył prezydent. Podziękował Instytutowi Pamięci Narodowej za wkład w poszukiwanie i upamiętnianie bohaterów.

Prezes IPN dr Karol Nawrocki określił żołnierzy podziemia antykomunistycznego mianem „najtwardszych z twardych” oraz „sumieniem narodu polskiego, który pragnął wolności i niepodległości”.

- Oni służyli polskiej wolności od 1939 roku, wciąż wierni tej samej przysiędze, wolnej i niepodległej Polsce. O to samo bili się po roku 1945. Chcieli wolnej Ojczyzny, ale ta stała się na blisko 50 lat sowiecką kolonią – przypomniał.

Od dekad trwa walka o prawdę o zbrojnym oporze antykomunistycznym. W proces ten od lat zaangażowany jest Instytut Pamięci Narodowej, który przywraca imiona i nazwiska polskim bohaterom. Pamięć o nich jest ważnym budulcem naszej narodowej wspólnoty.

- Nie damy sobie odebrać naszych bohaterów, naszej wolności i prawdy o nas samych. Żołnierze podziemia antykomunistycznego są dziś nam potrzebni bardziej niż kiedykolwiek. Oni dowiedli, czym jest wolność, jak dla niej można żyć, poświęcać się oraz umierać. Dziś mówią nam, kim jesteśmy; przekonują, że warto być Polakiem

- podsumował prezes IPN.

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych na powązkowskiej „Łączce” - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych na powązkowskiej „Łączce” - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych na powązkowskiej „Łączce” - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych na powązkowskiej „Łączce” - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych na powązkowskiej „Łączce” - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych na powązkowskiej „Łączce” - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Reportaż IPN z obchodów 1 marca w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych zakończyły się wieczorem w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. O godz. 18.30 została odprawiona Msza św. w intencji żołnierzy podziemia niepodległościowego, a o 20.00, w godzinę egzekucji członków IV Zarządu Głównego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość odbyły się uroczystości pod Ścianą Śmierci, gdzie oddano hołd polskim patriotom, ofiarom komunistów. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa.

1 marca odwiedzający Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL mogli zobaczyć dawne więzienie mokotowskie i obejrzeć przedstawienie audiowizualne. Odbyły się także pokazy spektaklu teatralnego „[Przez ścianę](#)”, [przygotowanego przez Biuro Wydarzeń Kulturalnych](#) Instytutu Pamięci Narodowej oraz rekonstrukcja historyczna „Szlaki ku Niepodległej”.

Wydarzenie zostało objęte Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

RP

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie - 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

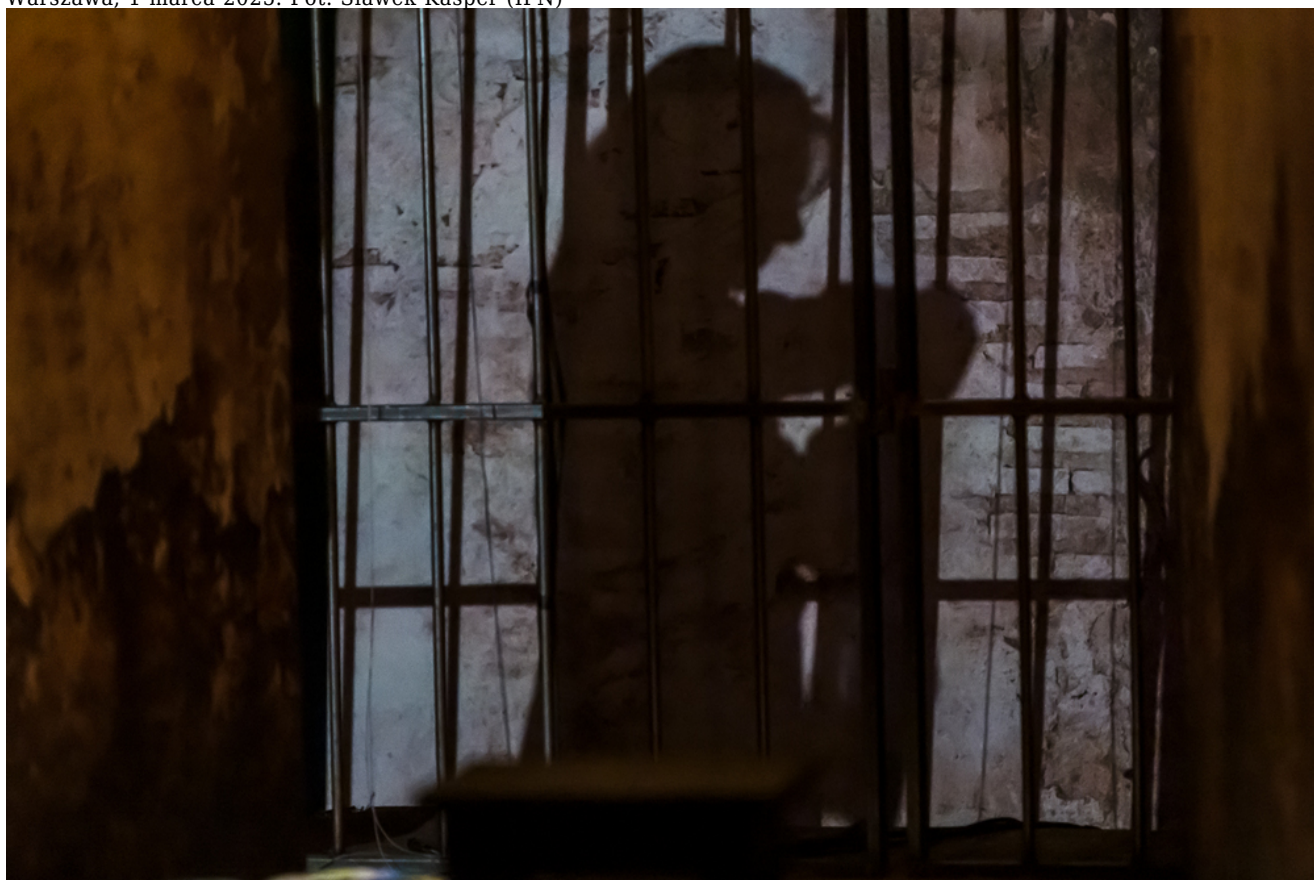
Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL - Warszawa, 1 marca 2025. Fot. Sławek Kasper (IPN)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Żołnierze Niezłomni, Żołnierze Wyklęci

Powiązane wiadomości

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych 2025 - inicjatywy Instytutu Pamięci Narodowej